

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן
מליובאוויטש

ויצא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק כה
(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ושתיים לבריאה
שנת מאה ועשרים לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח

א. „מלאכים של ארץ ישראל“ באו לקראתו

בסוף פרשתנו¹ על הפסוק, ויפגעו בו מלאכי אלקים² אומרים חז"ל³, ורש"י מביא זאת בפירושו על התורה³, שהיו אלה, מלאכים של ארץ ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ. בפשטות מובן מניסוח הדברים, שהמקום שבו מלאכי ארץ ישראל, „באו לקראתו“ היה בחוץ לארץ⁴, לפני הגיעו לארץ ישראל.

יש להבין: בתחילת הפרשה, על הפסוק⁵ „עולים ויורדים בו“, נאמר במדרש⁶, מלאכים שהם מלוין אותו בחוצה לארץ, ורש"י אומר זאת⁵ באופן מפורש יותר: „מלאכים שליווהו בארץ אין יוצאים חוצה לארץ, ועלו ברקיע,

וירדו מלאכי חוץ לארץ ללוותו“⁷ – וכיצד ייתכן שכאן, בשובו מחוץ לארץ ישראל, יצאו מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ?

הגור אריה⁸ מסביר, שכיון שהלך לארץ ישראל, יצאו מלאכי ארץ ישראל, לקראתו לשמור אותו – כדי שלא יוצר שום מכשול בכניסתו לארץ ישראל⁹ – ושמירה זו, מוטל על מלאכי ארץ ישראל, בעוד אשר שמירתם של מלאכי חוץ לארץ, המלווים אותו עד ארץ ישראל, היא רק, „שלא יגיע לו נזק אחר“.

אך תשובה זו אינה ברורה, לכאורה: הרי מדובר על אותה הדרך, ההליכה בחוץ לארץ בדרך לארץ ישראל¹⁰, ומדוע יש צורך בשני סוגי שמירה? מלאכי חוץ לארץ השומרים אותו בדרכו, הרי שומרים עליו ממילא מכל מניעה ומכשול עד ארץ ישראל,

מכך יש לומר, שמלאכי ארץ ישראל, „באו לקראתו“ רק כדי „ללוותו“ – לא לשם שמירה, אלא לשם כבוד¹¹ בלבד.

ונדרש הסבר: כיצד ייתכן שלמען כבוד יעקב, ולא למען צורך הכרחי של שמירתו, ישלחו את מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ, להיפך מהכלל ש, „אין יוצאים חוצה לארץ“¹²?

וכיון ששאלה זו מתעוררת מדברי רש"י

(7) ובתנחומא באבער וישב שם: שאין המלאכים המשמטין בארץ ישראל משמטין בחוצה לארץ ולא של חוצה לארץ בארץ ישראל.

(8) שם לב, ב. וראה גם מ"ש בר"פ וישלח. (9) ראה דברי דוד (להט"ו) ריש פרשתנו (כח, יג). אמנם מתינים, ושל ארץ ישראל שבאו לקראתו כדי ללוותו לארץ ישראל שילך בשמון.

(10) ראה ס' זכרון שהובא לעיל הערה 4.

(11) ראה דברי דוד (להט"ו) ריש פרשתנו (כח, יג). אמנם הוא פ' זה (גם) במלאכים ש, עולים ויורדים (כח, יב), שלא ה' בשביל שמירה שהקב"ה שמרו כ' אלא הלוי' בשביל כבוד. אבל בגו"ל יעלו מלאכי א"י – שמה שה' נצב עליו לשמור ה' כי המלאכים של א"י עלו לרקיע ועל אותה שעה לפני שירדו מלאכי חו"ל, נאמר והנה ה' נצב עליו לשמור. (12) במשכיל לדוד לפרש"י שם (כח, יב) מבאר למה לא ירדו תחלה מלאכי חו"ל ואח"כ יעלו מלאכי א"י, ודכין דמלאכי חו"ל גריעו ממלאכי א"י אין להם רשות להראות ממשלה לפניהם ברשותם ואם היו יורדין ה' נראה הוראת ממשלה שבאין ללות ולשמור ולכך עלו תחלה של א"י, משא"כ בסוף הפרשה, שהיו נמצאים שם ה' בחנות יחד .. מלאכי א"י דעדיפי יכולים להראות גדולה לפני אותם חו"ל (וראה עדי"ו תי' הא' בנחלת יעקב לפרש"י סוף פרשתנו).

(12) ראה לקמן הערה 9.

(13) כח, יב.

(14) ב"ר פס"ה, יב. בב"ר לפנינו איתא רק סיום הענין, עולים אותם שליוו אותו בארץ ישראל וירדים אלו שליוו אותו בחוצה לארץ. והגיסא שבפנים היא בב"ר (פס"ה, יח) ונדרפס עם פ' יפה תואר (השלם). ובב"ר הוצאת תיאודור-אלבק. יל"ש כאן עה"פ.

* מלשון רש"י, „עד כאן“ אין הכרח לפרש שאו פסוקו ממנו. (א) מביא טעם קריאת שם המוקדם, מחינים – המוקדם שב מחנות המלאכים נפגשו נמו. ובתנחומא ימצא שם, כיון שחזר מן לבן היו אותן מלאכים שנסמרו לו מלוין אותו עד ארץ ישראל. (**) ובתנחומא באבער וישב שם: וכשבא לחזור קרא הקב"ה לאותן המלאכים שריו לשמטין אותו בארץ, אמר להם הרי יגיעו חזרו, צאו וצאו לאפגיט שלו (פ' תנחום).

(* וביריעות שלמה שם „אין כח למלאך אלא בארצו“.

(1) לב, ב.
(2) ראה תנחומא (ותנחומא באבער) וישלח ג. תנחומא באבער וישב ב. וראה גם מדרש לקח טוב עה"פ.

(3) עה"פ.

(4) ראה רמב"ן כאן, שהרי עדיין לא הגיע יעקב לארץ ורחוק ה' משם כו'. ברא"ם כאן דוחה פ' הרמב"ן וס"ל שה' בא"י אבל מהשק"ש במפרשי רש"י (גו"א ועוד) מוכח שדעתם שזה ה' בחו"ל. וכן משמע בפרש"י ד"ה מהניס (ועדי"ו בתנחומא שם). שתי מחנות של חוצה לארץ שבאו עמו עד כאן* ושל ארץ ישראל שבאו לקראתו. ולא כבמדרש לקח טוב כאן מחנה המלאכים שבאו עמו מחוץ לארץ ומחנה המלאכים שנפגשו בו בכניסתו לארץ יעו"אל** וראה ס' זכרון על פרש"י

והפגעו בו וחזרו עמו. וצ"ע ביריעות שלמה (להמרה"ל) סוף פרשתנו, כי מיד שעקר יעקב ממקומו לילך לביתו לא"י או הלכו עמו מלאכים של א"י ופסקו ממנו מלאכי חו"ל. וראה המבט פירוש הגו"א (שהובא לקמן בפנים).

ולהעיר שברמב"ן כאן מעתיק לשון רש"י שבד"ה ויפגעו מלאכי ארץ ישראל יצאו לקראתו וכלי התבות, ללוות לארץ. ועדי"ו בד"ה מחינים, יצאו לקראתו. וכ"ה בדפוס שני דפרש"י – בב' הד"ה דפרש"י. אבל בדפוסים הנפוצים, וכן בדפוס ראשון וכ"כ בת"י רש"י (שתח"י) הוא כבפנים. אלא שבכמה כתוב בד"ה ויפגעו, „באו ללוות בארץ“ (כלי תיבת „לקראתו“). ובא' מכתב"י רש"י שתח"י: באו לקראתו לחוצה לארץ. וראה לקמן הערה 9.

(5) כח, יב.
(6) ב"ר פס"ה, יב. בב"ר לפנינו איתא רק סיום הענין, עולים אותם שליוו אותו בארץ ישראל וירדים אלו שליוו אותו בחוצה לארץ. והגיסא שבפנים היא בב"ר (פס"ה, יח) ונדרפס עם פ' יפה תואר (השלם). ובב"ר הוצאת תיאודור-אלבק. יל"ש כאן עה"פ.

* מלשון רש"י, „עד כאן“ אין הכרח לפרש שאו פסוקו ממנו. (א) מביא טעם קריאת שם המוקדם, מחינים – המוקדם שב מחנות המלאכים נפגשו נמו. ובתנחומא ימצא שם, כיון שחזר מן לבן היו אותן מלאכים שנסמרו לו מלוין אותו עד ארץ ישראל. (**) ובתנחומא באבער וישב שם: וכשבא לחזור קרא הקב"ה לאותן המלאכים שריו לשמטין אותו בארץ, אמר להם הרי יגיעו חזרו, צאו וצאו לאפגיט שלו (פ' תנחום).

ישראל לחוצה לארץ לקראת אביו או לקראת אמו וכן לשאר מיני כבוד".

ויש לומר¹⁹, שההבדל הוא: היציאה מארץ ישראל כדי ללמוד תורה או לישא אשה או להציל מן העכו"ם היא אמנם יציאה מן הארץ, אך זוהי יציאה מותרת.

ואילו היציאה לקראת אביו או לקראת אמו למען כבוד אביו ואמו, כדי ללוותם בבואם לארץ ישראל, אינה נחשבת כלל ליציאה מן הארץ.

ההסבר לכך הוא פשוט: ביציאה למטרות שצוינו להיתר, הרי מטרת היציאה היא לבצע מצוות ופעולות בחוץ לארץ, ובדרך כלל אין מראש הגבלה של תקופה מסוימת²⁰, ואילו היציאה לחוץ לארץ, לקראת אביו ואמו" הבאים לארץ ישראל, אינה לשם חוץ לארץ, אלא למען ובקשר לארץ ישראל, עליה לארץ ישראל, ולכן אין זו מלכתחילה יציאה, כדלעיל.

וכך בעניננו: כיון שמטרתם של מלאכי ארץ ישראל ביציאתם מארץ ישראל היתה, ללוותו לארץ, אין הדבר נחשב מלכתחילה ליציאה מהארץ לחוץ לארץ, ואין לחפש סיבה להיתר היציאה.

ג. קדושת הארץ בתקופת האבות – למעלה אך לא למטה

לכאורה, אפשר לשאול על כך:

כבר הוסבר במקום אחר²¹ בהרחבה, שלפי שיטת רש"י, הרי בתקופת האבות לא חל בכלל

עצמו, ואין אנו מוצאים שרש"י מסביר זאת, יש לומר, שהדבר מובן ומוסבר בדבריו של רש"י עצמם בפשטות, עד כדי כך, שמלכתחילה אין זו שאלה שיש לתרצה.

ב. יציאה לקראת הבאים לארץ ישראל – אינה יציאה

ויש לומר, שההסבר לכך בפשטות הוא:

בתחילת הפרשה מסופר על יציאתו של יעקב מארץ ישראל לחוץ לארץ, ומובן מדוע מלאכי ארץ ישראל לא יכלו ללוותו בהמשך דרכו, כי מלאכי ארץ ישראל, אין יוצאים חוצה לארץ". לעומת זאת, בסוף הפרשה, כאשר מסופר, להיפך, על שובו של יעקב אל ארץ ישראל, יכלו מלאכי ארץ ישראל (ואולי – היו חייבים) לצאת לחוץ לארץ, כי המטרה היא, ללוותו לארץ¹³. ובכל זאת, אין הדבר נכנס כלל להגדרה של יציאה לחוץ לארץ.

הענין יובן אף יותר, לפי ההסבר שמלאכי ארץ ישראל, אין יוצאים חוצה לארץ" משום שהדבר דומה להלכה¹⁴ לגבי האיסור לצאת מארץ ישראל לחוץ לארץ¹⁵ (והגדרותיה): הרמב"ם פוסק¹⁶, ש"אסור לצאת מארץ ישראל לחוצה לארץ לעולם אלא ללמוד תורה או לישא אשה או להציל מן העכו"ם ויחזור לארץ". ולכאורה, אפשר לשאול: אנו מוצאים בגמרא¹⁷, "מעשה רב" שיצא מארץ ישראל לחוץ לארץ לקראת אמו, כפי שמציין ה"מאירי"¹⁸ במפורש, ש"מותר לצאת מארץ

אבל אין לתרץ כן הקושי שבפנים, כי מלשון רש"י, אין יוצאים חוצה לארץ" (ובפרט ששינה מלשון המדרש כנ"ל) מוכח שהוא לא רק לפי שאינו מתאים שיהיו במקום וביחד עם מלאכי חו"ל בשעה שמלאכי חו"ל מראים ממשלה, כ"א מצד עצם היציאה לחו"ל. וראה יפ"ת לבי"ר שם, אין להם רשות לצאת לחו"ל".

(13) ונר"ד מ"ש הגוי"א שם, הדין נותן שיהיו לו שומרים מלאכי א"י" מכיון, שצורך א"י הוא".

(14) ראה תוספתא ע"ו פ"ה, ב. ביב צא, א.

(15) שהרי איסור היציאה מהארץ הוא לא רק לפי שמפקיע עצמו מן המצוות (רשב"ם ביב שם ד"ה אין יוצאין) כ"א גם משום קדושת הארץ (ראה שו"ת מר"ש י"ד ח"ב סכ"ח). וראה פרש"י לך יז, ת. וראה בהג"ל – לקושי חט"ו ע' 215 הערה 25.

(16) הל' מלכים פ"ה ה"ט.

(17) קידושין לא, ב. וראה גם ירושלמי ברכות פ"ג ה"א.

(18) שביעית פ"ו ה"א. נזיר פ"ו ה"א. חרא"ג מהרש"א קידושין שם ד"ה נתרצית. וראה אנציקלופדי' תלמודית ערך א"י ע' וכו. ורש"י.

(18) קידושין שם.

(19) כדי שלא לאפושי במחלוקת אשר הרמב"ם לא ס"ל כהמאירי, אף שלדעת השאילתות (שאלתא קג) אף לשאר מצוות מותר – ראה תוס' ע"ו יג, א; בכורות כט, א ד"ה היכי אויל.

(20) שלכן צ"ל בזה התנאי דע"מ לחזור לארץ כברמב"ם שם ותוס' ע"ו שם (ראה כס"מ לרמב"ם שם). ולהעיר מפרש"י ותוס' ר"י הוקן קידושין שם ד"ה נתרצית.

(21) ראה לקושי [המתורגם] חט"ו ע' 215 ואילך. ורש"י.

יהושע ברכות שם. שירי קרבן לירושלמי נזיר שם. וראה גם פי' מבעל ספר חרדים לירושלמי ברכות שם) השאלה הי' כיון דכחן הי' מספקא לו אי כבוד או"א דז"י איסור דטומאה לכהן. וכן מפורש באשכול (ח"ב הלכות טומאת כהנים טוס"ב): ובירושלמי שאל לר' יוחנן מהו לחצות לחו"ל לסמא בארץ העמים כו' פי' שהתיר לו טומאה דרבנן לכבוד אמו. וראה גם טוב ירושלמי והערות ופרוס לירושלמי ברכות שם (נדפסו בירושלמי והצאת רא"ם וצילום ממנה). וראה בפ"י שדה יהושע בפ"י דברי הבבלי. ואכ"מ.

(* אכל בתי' מהיר"ט קידושין שם. וכן בפירושו הר"ש טיריליאו בירושלמי ברכות ושביתת שם (ועד"ו בפ"י שדה

לפי זה מובן, שלמרות שאצל האבות למטה עדיין לא חל איסור היציאה מארץ ישראל לחוץ לארץ, בכל זאת היה הדבר קיים אצל המלאכים, כי אצל המלאכים למעשה יש תמיד הבדל בין ארץ ישראל לבין חוץ לארץ, כדלעיל³³.

ד. התכלית – הפיכת חוץ לארץ לארץ ישראל

ההסבר בפנימיות הענינים לכך ש"מלאכים של ארץ ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ", הוא:

הענין של "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה"³⁴ רומז לגלות של עם ישראל, כנאמר במדרש³⁵ בפסוקים שבתחילת פרשתנו, "פתר קריין בגלות" (=משמעות הפסוקים הוא ענין הגלות), וכפי שמבוארים במדרש בפירוט כל הפסוקים בתחילת הפרשה, וכן במקום אחר במדרש³⁶, "הראה לו הקדוש-ברוך-הוא ארבע מלכיות מושלך ואובדן"³⁷... וכדברי הרמב"ם³⁸ בספר ההלכה שלו: "הסולם שראה יעקב אבינו ומלאכים עולים ויורדים בו והוא היה משל למלכיות ושעבודן".

ואין זה הסבר "שולי", אלא "סימן"³⁹ לבנים. ענין הגלות אצל בני ישראל נובע מ"מעשה אבות", מיציאת יעקב לחוץ לארץ לגלות אצל לבן⁴⁰.

וכשם שאצל יעקב אבינו, יציאתו מארץ ישראל לחרן לא נעשתה רק מפני ההכרח – מפני שלא יכול היה להישאר בארץ ישראל,

איסור יציאה מארץ ישראל לחוץ לארץ²², ולכן אין אנו מוצאים שהאבות נזהרו בכך, כי לדעת רש"י עדיין לא היתה או ארץ ישראל נבדלת בקדושה משאר ארצות²³, ולדעת רש"י אף לא היתה או ייחוד בבעלות על הארץ, והסברו של רש"י²⁴ על הוראת הקדוש-ברוך-הוא ליצחק, "אל תרד מצרימה", שזאת משום ש, אתה עולה תמימה ואין חוצה לארץ כדאי לך"²⁵ – אינו מפני ההבדל בקדושה בחפצא של הארץ, אלא משום²⁶ שאברהם גרם לכך שבארץ ישראל הקב"ה הוא "אלקי השמים ואלקי הארץ" – "שהרגלתיו בפי הבריות"²⁷, ואילו בחוץ לארץ היה אז הקדוש-ברוך-הוא רק "אלקי השמים", ולא היתה ההכרה בו שהוא "אלקי הארץ", כפי שכבר הוסבר במקום אחר בהרחבה²⁸.

לפי זה יש להבין, מדוע לגבי המלאכים כבר היתה ארץ ישראל נבדלת באופן, שאין יוצאים חוצה לארץ, שהרי ההסבר שצויין לעיל לגבי יצחק אינו מתאים, לכאורה, לגבי המלאכים.

ויש לומר, שההסבר לכך בפשטות הוא: בענין שבתקופת האבות עדיין לא היתה לארץ ישראל קדושה מיוחדת, ולדעת רש"י, כדלעיל, בעלות מיוחדת, הכוונה היא – שגוף הארץ עדיין לא התקדש אז, עדיין לא נקבעה הקדושה ב"חפצא" של הארץ²⁹, ולכן לא חל איסור היציאה לחוץ לארץ על האבות בהיותם בארץ ישראל למטה.

אך במהותה היתה ארץ ישראל תמיד, נחלת ה' מיוחדת לשמו"³⁰, ארץ אשר, חפצי הבורא היו בה שהרי סולם (דחלום יעקב) שראשו מגיע השמימה היה קבוע בה"³¹, ובדיוק כשם ש"בית המקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה"³², שזה היה תמיד, כך גם לגבי ארץ ישראל כולה, אלא שלפני כן לא היה זה בגלוי ובקביעות בארץ ישראל למטה.

(33) וי"ל כן גם בנוגע ליצחק שכיון שה' עולה (ונתעלה כליל) להו' (למעלה) – אין חו"ל (למעלה וברוך ממילא – למטה) ראוי לו.

(34) פרשתנו כה, י"ד.

(35) ב"ר פס"ה, יג (ובב"ר עם פי' יפ"ת השלם – ט). וראה גם זוהר פרשתנו קמט, ב.

(36) רמב"ן ריש פרשתנו מפרד"א (פל"ה – ונשמט בפרד"א שעם פי' הרד"ל ומצוה להשלים). וממשיך שם בפרטיות והרחוהו שר של מלכות בכל עולה כו' ויורד כו' מלכות מדי כו'. ועד"ו בתחומא פרשתנו ב. מדרש תהלים פ"ח, לב. פסיקתא דר"ש פ"ג. שמור"פ לב, ז. ויק"ר פכ"ט, ב. ועוד.

(37) כ"ה בפרד"א דפוס וויניציא ד"ש, מעורואוב תקנ"ג. ובדפוס ווארשא תרל"ש, ירושלים תשל"ב (בשינוי נוסחאות מ.מ.קט"ן) (כפה"ג הכוונה לדפוס קונסטנטינא רע"ד), מושלךין ואובדין'.

(38) הל' סי'תת פ"ז ה"ג.

(39) ד"ל ע"ד סימן הפועל ועושה – לא רק המברר (ראה צפצפי' על הרמב"ם ריש הל' מאכלות אסורות. לק"ש [המתורגמ] ח"א ע' 210 ואילך. ח"ה ע' 61 ואילך).

(40) וראה יפה תואר השלם לב"ר שם. ועוד.

(22) אבל ראה המקנה קידושין שם ד"ה אינו יודע.

(23) ראה גם מלאכת הקודש (על פרש"י) פרשתנו כה, יב.

(24) תולדות כה, ב.

(25) אבל זהו כלא במדרש (פס"ד, ג), אף את אם יצאת לחוץ לארץ נפסלת'.

(26) ראה ג"כ לקמן הערה 33.

(27) כפרש"י בפ' ח"ש כד, ז.

(28) לק"ש שם ע' 172. ע"ש.

(29) כמבואר בלק"ש שם ע' 219 ואילך – בארוכה.

(30) לשון הרמב"ן בפ' עה"ת אחרי ית, כה.

(31) רי"אם השלם סי' ת"ג.

(32) פרש"י פרשתנו כה, י"ד וזה שער השמים.

ה. „ויפגע” – הבדלי משמעות בין הפסוקים

לפי האמור לעיל, שהאפשרות של „מלאכים של ארץ ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ” כרוכה בסיום והשלמת עבודתו של יעקב בחוץ לארץ, יובן יותר ההסבר בפנימיות הענינים לכן שהמלאכים באו רק כדי ללוותו, כלומר, לכבוד בלבד (ולא למען שמירה וכדומה).

ותחילה יש להקדים, שהדבר נרמז בלשון הפסוק, „ויפגעו בו מלאכי אלקים”, בדומה לביטוי המופיע בתחילת הפרשה, „ויפגע במקום”⁴⁹ (וכפי שמוסבר בזהר⁵⁰ הקשר שבין שני הפסוקים), שמן הביטוי „ויפגע במקום” לומדים חז”ל⁵¹, שיעקב התפלל שם, ולמדנו שתיקן תפלת ערבית⁵². ולפי זה יש לומר, שהקשר בין הביטוי „ויפגעו בו מלאכי אלקים” לבין שילוח המלאכים לשם לוויה וכוונת דומה לקשר שבין המלה „ויפגע” דוקא לתפלת ערבית, כפי שיוסבר להלן.

וכן: המלה „ויפגע” רומזת שההגעה היתה כאילו בלי כוונה⁵³. אך יש הבדל במשמעות של המלה „ויפגע” בין שני הפסוקים שהוזכרו לעיל: המשמעות של „ויפגע במקום” היא שיעקב אכן הגיע לשם בלי כוונה מצדו, כדיוק חז”ל על המלה „ויפגע” – „ללמדך שקפצה לו הארץ”⁵⁴. אך משמעות הביטוי „ויפגעו בו מלאכי אלקים” היא, שההגעה לשם היתה בלי כוונה לא רק מצד יעקב, אלא גם מצד מלאכי ארץ ישראל.

סוף פרשתנו ודלא כמ”ש ביריעות שלמה – הובא לעיל הערה (4), כי גמור הביוריים ה’ לאחרי ה”גל” שהקים עם לבן, ולאחרי ד, וישכם לבן בבקר ויגשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם” (לב), א – ענין אתהפכא לפי שעה כו’. וראה תו”ח ס”פ ויצא. וראה פ’ העשש”ט (מאור עינים ר”פ ויצא) בהפ’ וירדוף (לבן) ארריו (דיקע) – למסור לו התיבות וכו’ שבהפסוקים שלאח”ז שיהיו בתורה.

ולעיר מהמפורש (ספרי ופרש”י בהעלותך, י כט ועוד). וראה פרש”י ר”פ יתרו ממכילתא שם. ועוד: יתרו שירת פרשה בתורה.

(49) כח, יא.

(50) פרשתנו קסה, א.

(51) ברכות כו, ב. סנהדרין צה, ב. ועוד. פרש”י עה”פ.

(52) ל’ רש”י עה”פ – מברכות שם.

(53) ראה אברבנאל ריש פרשתנו. ובכ”מ.

(54) ל’ רש”י עה”פ – מוחלין צא, ב.

(55) להעיר מבחי פרשתנו שם.

(* ועד”ז באור המאיר פ’ ויצא בשם המגיד – הרבא ות’ באה”ת פרשנותו (כרך ה) תתטס. א ואילך. וראה גם לקו”ש המתורגמן חס”ו ע’ 280 ואילך.)

שהרי היה מוכרח להימלט מעשו – אלא למטרת⁴¹ וקח לך משם אשה... והיית לקהלה עמים, הליכתו לחרן ועבודתו בבית לבן היו כדי לבצע את עבודת הביוריים שלו בחוץ לארץ, עד אשר דוקא בבית לבן הוא הקים את היסוד של עם ישראל – רובם ככולם של השבטים נולדו שם⁴².

כך גם לגבי הגלות של עם ישראל: יציאתו של עם ישראל מארץ ישראל היא „מפני הטאינו גלינו מארצנו”, אך המטרה היא ליישם את עבודת הביוריים בכל מקום בעולם, כדברי חז”ל הברורים⁴³: לא הגלה הקדוש ברוך הוא את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים. ובלשון רבותינו נשיאינו, ידועה ההוראה⁴⁴, „מאך דא ארץ ישראל (=תעשה כאן ארץ ישראל)” – להביא לידי כך שחוץ לארץ תהיה בבחינת ארץ ישראל, שרצתה לעשות ציון קונה⁴⁵ באופן של ישראל, שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל⁴⁶, וזאת על ידי העבודה הרוחנית של כל אחד ואחד מישראל לעשות לו יתברך דירה בתחתונים⁴⁷, עד אשר במשך תקופת הגלות מגיעים לשלמות של עם ישראל.

ואלה הם שני סוגי ה„מלאכים”:

מלאכי ארץ ישראל אשר „ליווהו בארץ” לפני יציאתו לחוץ לארץ, לגלות, תפקידם – תנינת כח מלמעלה לעבודה בתקופת הגלות. ואילו מהותם של ה„מלאכים של ארץ ישראל” אשר „באו לקראתו ללוותו לארץ”, היא תוצאה מהפיכת חוץ לארץ לארץ ישראל: בסיום עבודתו של יעקב בחוץ לארץ, כיון ששם הוא „עשה ארץ ישראל” על ידי עבודתו, לפיכך מגיעים לשם המלאכים של ארץ ישראל – השפעת קדושת ארץ ישראל בחוץ לארץ⁴⁸.

(41) תולדות כח, ב”ג. ולהעיר אשר יצחק לא ידע מסכנת עשו – ואן זה ה’ טעם ציווי שלו על יציאת יעקב, וכדברי רבקה ליצחק (שם כו, מז).

(42) רק בנימין, צדיק תחתון (והר פרשתנו קנג, ב) נולד בא”י.

(43) פסחים פו, ב. וראה תו”א (ו, א. יא, א”ב. קיו, ב) ובביאורו” (ויגש קלו, א ואילך) בפ’ מרז”ל זה. ובביאורו” להצ”צ (ח”ב ע’ תשכו. תשל) מבאר מחז”ל זה גרים כפשוטו (ולא – ניצוצי קדושה בכלל). וכ”ה בתו”א כ, ג.

(44) מענה הצ”צ – אגרות קודש אדמו”ר מהור”י”צ כרך א ע’ תפה (וראה שם בהמשך הענין – ע’ תפו, תפט). לקו”ש [המתורגמן] ח”ב ע’ 307.

(45) ב”ר פ”ה, ת.

(46) וישלח לב, כט.

(47) ראה תנחומא נשא שו. ועוד. תניא רפ”ל.

(48) ולכן לא באו אצלו תיכף בהלכו מבית לבן (ראה גו”א

המגיעה לאחר שלמות בעבודת התחנות, ולאחר שכבר, נמשכו" כל הדרגות של אתערותא דלעילא המגיעות בהתאם לאתערותא דלתתא. אז מתגלית האתערותא דלעילא אשר למעלה מעלה מהתייחסות לאתערותא דלתתא - ,גילוי פנימיות ממש מבחינה שאין האתערותא דלתתא מגיע שם", דרגה הנעלית אף יותר מהאתערותא דלעילא הראשונה, שהיא מבחינת היצויות בלבד.⁶³

ז. תפלת ערבית - התחלה וסיום

לפי זה מובנים היטב שני ענינים בקשר לתפלת ערבית^{63*}: בספרי החסידות⁶⁴ מוסבר - לפי הזהר⁶⁵, שתפלת ערבית היא, "רשות" (כלומר, דרגה שנעלית מאתערותא דלתתא) משום שתפלה זו באה לאחר העבודה של תפלות החובה, שחרית ומנחה. כפי שגם בנגלה, תפלת ערבית היא, "כנגד אברים ופדרים"⁶⁶, של הקרבנות שבמשך היום⁶⁷, "שאם"⁶⁸ לא נתעכלו מבעוד יום הם קרבים והולכים כל הלילה". כלומר, לאחר עבודת האדם בשתי תפלות אלו, אשר כנגד תמידין תקנום⁶⁹, באה כסיום וכהשלמה ה"המשכה" של תפלת ערבית, האתערותא דלעילא הבאה לאחר שלמות עבודת האדם.

ולכאורה, אין מובן: עבודת היום מתחילה בעבודה של הלילה הקודם, ולפי זה יוצא שתפלת ערבית אינה המשך וסיום של שתי התפלות הקודמות - שחרית ומנחה של היום הקודם - אלא זוהי התפלה הראשונה של הדיממה⁷⁰. כפי שמובא

ויש לומר, שבהתאם להבדל זה במשמעות המלה, "ויפגע", כך הוא ההבדל גם בתפקידים של שני סוגי המלאכים: המלאכים שעליהם מדובר בתחילת הפרשה באו לשם שמירה, ואילו המלאכים שבסוף הפרשה - לשם כבוד.

1. תפלת ערבית - אתערותא דלעילא נעלית ביותר

ההסבר לכך הוא:

ידוע⁵⁶ ההסבר בפנימיות הענינים לכך ש"תפלת ערבית ורשות"⁵⁷, ואיננה חובה כתפלת שחרית ומנחה. זאת, משום שתפלת ערבית קשורה לדרגה כה גבוהה, שאי אפשר להגיע אליה על ידי עבודת האדם. זוהי אתערותא דלעילא אשר אין אתערותא דלתתא מגיעה לשם, והיא, "נמשכת" ויורדת מאליה.

ולכן לומדים על תפלת ערבית מן המלה "ויפגע"⁵⁸, בשונה מן הביטוי "אשר עמד שם"⁵⁹ המופיע בתפלת שחרית אצל אברהם, או הביטוי "לשוח בשדה"⁶⁰ המופיע לגבי תפלת מנחה אצל יצחק⁶¹: כיון שדרגה זו אינה מושגת על ידי עבודה, אלא כאילו מאליה, יוצא מכך, שה"המשכה" היא כאילו בלי כוונה, בלי יחס לעבודת האדם. הסבר זה עולה בקנה אחד עם ההסבר לביטוי "קפצה לו הארץ" - שזהו ענין שאינו מגיע לפי סדר ובהתאם לעבודת האדם, אלא פעולה מלמעלה, באתערותא דלעילא כשלעצמה.

בדרגה של אתערותא דלעילא עצמה, אשר אתערותא דלתתא אינה מגיעה לשם, יש שתי דרגות⁶²: אתערותא דלעילא המגיעה באופן של "הפץ חסד הוא", הבאה מלמעלה כדי לעורר אתערותא דלתתא. ואתערותא דלעילא

63 לקו"ת שם כד, ב.

63* ראה גם שיחת ו' תשרי תשמ"ה (לאחרי תפלת ערבית).
64 ביאורו"ז שבהערה 56. וראה בארוכה לקו"ת ש"ח ע' 351 ואילך.

65 ח"א קלג, א.

66 שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס פט - מברכות שם. וראה רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"ו.

67 בגמ' ושו"ע אדה"ז שם, "איברים ופדרים" סתם, ובפרשי" בגמ' שם: איברים של עולות ופדרים של שאר קרבנות. אבל ברמב"ם, איברי תמיד של בין הערבים. וי"ל, דכיון שמובא בגמ' לרא"ל להמ"ד, כנגד תמידין תקנום, מוכח דזהו העיקר. ואכ"מ.

68 לשון אדה"ז שם - ע"ד ל' הרי"ף בברכות שם. ובגמ' (68) לשון אדה"ז שם: "וברמב"ם ליתא השליה, שהרי לא בא לבאר למה היא רשות (כבשו"ע אדה"ז שם) שזה כתב האלן בהמשך ההלכה, ואין תפלת ערבית חובה כתפלת שחרית ומנחה".

69 ברכות שם.

70 ועד שבגמ' שם (כו, א) איבעי ל' טעה ולא התפלל מנחה מהו שיתפלל ערבית כו' את"ל טעה ולא התפלל ערבית

56 לקו"ת סוכות פ, סע"ג. שה"ש כד, ב. ביאורי הורח לאדה"א"צ (יג, סע"ד ואילך) ולהצ"צ (ע' פה ואילך). סה"מ תרס"ח ע' קע. ועוד.

57 ברכות ד, ב.

58 ברי"ף לע"י ברכות כו, ב ועוד (וראה בארוכה העמק שאלה על השאלתא שבהערה 74) - דלמ"ד תפלות אבות תקנום הוי תפלת ערבית חובה. אבל בח' הצ"צ ריש ברכות (אות ד) שגם למ"ד יעקב תיקן הוי רשות, וכמפורש בוח"א קלג, א (רכט, א), ובמא דאתקין יעקב .. איהו רשות" (וראה בארוכה ביאורו"ז שבהערה 56). וראה גם פנ"י ברכות שם ד"ה בגמ' אתמר וד"ה ומיהו. עיון יעקב לע"י שם. ועוד.

59 וירא יט, כז.

60 ח"ש כד, סג.

61 ברכות כו, ב.

62 לקו"ת שה"ש שם כג, ד ואילך. וראה גם ביאורו"ז שבהערה 56.

באופן של מתנה – זוהי הדרגה של „ויפגעו בו מלאכי אלקים“: הענין של „ויפגע“, בלי כוונה, אינו רק מצד יעקב – יחסית לעבודת האדם, אלא אף מצד למעלה כביכול, שכל המשכות של אין-סוף בנות כאילו מאלהיהן.⁷⁷

ולכן מגיעה השפעה זו באופן ש„מלאכים של ארץ ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ“: המלאכים הקודמים היו לשם שמירה – המצביעה על עזרה וסיוע לאדם בעבודתו, הזקוק לשמירה. אך מלאכים אלו באים רק כדי ללוותו, לכבוד בלבד, כדלעיל. כי אתערותא דלעילא זו באה לאחר שיש „אתר שלים“, כאשר אין צורך בשמירה, ויותר מכך, לא חסר לאדם מאומה, כולל ההמשכה מלמעלה הכרוכה בעבודתו, אלא היא מגיעה לאדם בבחינת מתנה.

בגמרא⁷¹ הפסוק⁷² „ערב ובוקר וצהרים...“⁷³ לגבי ההבדלים בזמני התפלות⁷⁴, ופסוק זה פותח ב„ערב“⁷⁵.

לפי האמור לעיל יש לבאר⁷⁶: בתפלת ערבית ישנם שני הענינים: הדרגה של תפלת ערבית שבהתחלת היום היא הדרגה של אתערותא דלעילא שלפני האתערותא דלתתא (כפי שהוסבר לעיל), אשר אתערותא דלעילא זו היא בדרגה הנעלית מעבודת האדם ו„נמשכת“ באופן של „חפץ חסד הוא“ – „רשות“ – והיא באה בתחילת היום כנתינת כח לעבודה של היום שלאחריה. והדרגה בתפלת ערבית המגיעה לאחר עבודת היום, היא אתערותא דלעילא הבאה לאחר סיום והשלמת עבודת היום.

ח. „ויפגע“ – בתחילת העבודה ובסיומה

ויש לומר, שזהו ההבדל בין שני הפסוקים בפרשתנו – הפסוק „ויפגע במקום“ המופיע בתחילת הפרשה, והפסוק „ויפגעו בו מלאכי אלקים“ המופיע בסיום הפרשה:

בתחילת הפרשה, כאשר יעקב מתחיל ויוצא זה עתה לעבודתו, מגיע האופן הראשון של אתערותא דלעילא, הבא כהכנה ונתינת כח לעבודת האדם, ולכן הענין של „ויפגע“ הוא רק בקשר ליעקב, שאצלו היה זה כאילו בלי כוונה (כדלעיל בסעיף ה') – אתערותא דלעילא הבאה מאלהיה, שלא על ידי אתערותא דלתתא.

לאחר סיום העבודה בבית לבן, וכן אצל כל אחד ואחד מישראל בסיום העבודה בתקופת הגלות, לאחר שכבר „נמשכו“ כל המשכות שהן בהתאם לעבודת האדם, או „נמשכת“ הדרגה של אתערותא דלעילא בדרגת אין-סוף

מתפלל שחרי"ב ב' משום דחד יומא הוא כו' אבל הכא תפלה במקום קרבן היא וכיון דערב יומו בטל קרבנו.

(71) שם לא, סע"א (ו'ס"ב, כ. ב. אבל ראה תו"ד בתפלה שם. ובתהגות הב"ח שם שברוב הספרים לא גרסי ל"י].

(72) תהלים נה, יח.

(73) כ"ה בגמ' לפנינו שלא הובאה תיבת „אשיחה“. אבל ברי"ף, ככ"ו ובכמה דפוסי הש"ס הובא גם המשך הכתוב – ראה דק"ס בברכות שם. וכ"ה ברמב"ם שם.

(74) והובא גם ברמב"ם שם: כענין שנאמר ערב גו' ובשאלות פ' לך שאלתא ח למד עצם החיוב, לצלווי תלתא זימני ביומא" מכתוב הג"ל.

(75) ועד"ו ברמב"ם שם אחרי שמפרט כל התפלות ממשך בה"ח: נמצאו התפלות ככ"ז שלש ערבית ושחרית כו'. וראה

(76) על"ו ופנ"י ברכות רפ"ד.

(77) אבל באוה"ת פרשתנו (כרך ה תתע, א) הוא באו"א.

ט. ההוראה – סיום עבודת הגלות מתוך כבוד

כל ענין בתורה מהווה הוראה בעבודת האדם. כך גם בענין זה: התורה מספרת לישראל שלאחר שהות בחוץ לארץ, בגלות, לפני הכניסה לארץ ישראל, משגר הקדוש ברוך-הוא את מלאכי ארץ ישראל לקראתו (לחוץ לארץ – בתקופת הגלות) ללוותו לארץ, כדי לגלות לישראל את המעלה העצומה שבעבודתם, ולהעניק להם תוספת כח ועידוד וחיווק בעבודה.

אפילו בזמן שישראל עדיין שוהים בגלות, אומרים לכל יהודי, שלא זו בלבד שאל לו להיבהל ולהתפעל מפני הגלות ומפני ה„גויות“, שהרי מלאכי חוץ לארץ שומרים עליו, ו„לא⁷⁸ ינום ולא יישן שומר ישראל... ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך“⁷⁹, עד אשר „והיו מלכים אומניך ושירותיהם מיניקותיך“⁸⁰ כבר בתקופת הגלות⁸¹, ואף יותר מכך:

הקדוש-ברוך-הוא שולח את מלאכי ארץ ישראל ללוותו, ולהוסיף בכבודו⁸². כלומר, דרכו שלא להיבהל מן הגלות ומן ה„גויות“

(77) וע"ד ענין ההתחוות שמצד העצמות שנאמר הוא צוה ונבראו ממילא (תו"א מג"א צו, ג. לקו"ת ראה, כ. סע"ג ואילך. וראה לקו"ש חכ"ז ע' 42 הערה 41).

(78) וקאי על זמן הגלות, כפי' הראב"ע בריש המזמור.

(79) תהלים קכא, ד"ה.

(80) ישע"י מט, כג.

(81) וכמעשה רב – ונבחים יט, רע"א.

(82) ע"ד המאורע בנבחים שם – ענין דכבוד.

אינה באופן גלותי, אלא בהרחבה ובאופן של גאולה, על ידי מלאכי ארץ ישראל, באופן של כבוד.

ועצם הידיעה על כך נוסכת עידוד וחיוזוק בסיום העבודה בסוף תקופת הגלות, שלא להתחשב כלל ב„גויות“, אלא לצעוד לבטח בדרכנו, ולהשלים את העבודה של ה„פכים קטנים“⁸³, אשר נותר עדיין לבררם ולזככם

בעבודה שבתקופת הגלות, ועל ידי כך מחישים את הכניסה של כל יהודי ושל כל ישראל אל ארץ ישראל עם המלאכים של ארץ ישראל, באופן של „אחישנה“⁸⁴,

במהרה בימינו ממש.

(משיחות ש"פ ויצא תשמ"ג)

לקו"ש [המתרגם] חט"ו ע' 310. וש"נ.
84) סנהדרין צה, א.

83) ראה פרש"י וישלח לב, כה – מחולין צא, סע"א. וראה

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

לְעוֹלָם וָעֶד

הוספה

בשורת הגאולה

ז.

«ובאותו¹ הזמן לא יהי' שם לא רעב ולא מלחמה" . . ומעין זה גם ברגעי הגלות האחרונים – שגם כאשר «מלכיות מתגרות כו"», «מלך פרס מתגרה במלך ערבי . . וכל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים», נמצאים בנ"י במעמד ומצב של מנוחה ושלום, כיון שהקב"ה אומר להם «בני אל תתייראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם . . הגיע זמן גאולתכם», ו«מלך המשיח» – גואלן של ישראל – «עומד על גג בית המקדש . . ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם»².

(משיחות ש"פ ויצא, ד' כסלו תנש"א)

(1) רמב"ם בסיום וחותם ספרו «משנה תורה».
(2) יל"ש ישעי' רמז תצט.

ג.

דעם ענין שהזמן גרמא בדורנו זה ובזמננו זה – די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ווי גערעדט מערערע מאָל לאחרונה, אַז איצט האָט מען שוין פאַרענדיקט אַלע ענינים און מ'דאַרף נאָר מקבל זיין פני משיח צדקנו בפועל ממש.

. . . על אחת כמה וכמה בדורנו זה ובזמננו זה – וואָס לויט די סימנים אין חז"ל (אין מס' סנהדרין, אין מדרשים ובכ"מ) האַלט מען שוין באַ דער גאולה ממש,

וכמדובר כמ"פ לאחרונה, אַז נאָך דעם ריבוי מופלג פון מעשינו ועבודתינו במשך כל הדורות, ובפרט נאָך דער עבודה פון רבותינו נשיאינו . . . ביז די עבודה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – האָט מען שוין פאַרענדיקט אַלע בירורים,

כולל אויך – דעם בירור פון „עשו הוא אדום“¹ . . . איז עשו שוין אינגאַנצן נתברר געוואָרן, ווי מ'זעט עס אויך אין דער הנהגה בזמן הזה (בגלות אדום) פון די אוה"ע וואָס שטאַמען פון „עשו הוא אדום“, בדרך מלכות של חסד (און אַזוי ווערט נתפשט די הנהגה אין נאָך מדינות, ווי מ'האָט געזען און מ'זעט בפרט לאחרונה) –

איז דאָך פאַרשטאַנדיק, אַז איצטער האַלט מען שוין באַ דעם מצב אַז דער גוף הגשמי און אפילו גשמיות העולם איז שוין אינגאַנצן נתברר ונודרך געוואָרן, און איז אַ „כלי“ מוכן אויף אַלע אורות וענינים רוחניים, כולל ובעיקר – אורו² של משיח צדקנו, אור הגאולה האמיתית והשלימה,

. . . און די איינציקע זאַך וואָס פעלט איז – אַז אַ איד זאָל אויפגעפּענען זיינע אויגן כדבעי, וועט ער זען ווי אַלץ איז שוין גרייט צו דער גאולה! מ'האָט שוין דעם „שולחן ערוך“, מ'האָט שוין דעם לויטן ושור הבר ויין

(1) וישלח לו, א.

(2) זח"ג לד, ב. הובא ונת' בלקוטי לוי"צ לזח"ג ע' ריט ואילך.

המשומר³, און אידן זיצן שוין באַם טיש – „שולחן אביהם“⁴ (מלך מלכי המלכים הקב"ה), צוזאַמען מיט משיח צדקנו (ווי עס שטייט אין ספרים⁵ אַז בכל דור איז דאָ „א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח“), ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, און נאָך ארבעים שנה פון הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר האָט מען שוין אויך „לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע“⁶;

איצטער דאַרף נאָר זיין, כאמור, אַז מ'זאָל אויפּעפענען דעם „לב לדעת“ און אויפּעפענען די „עינים לראות“ און אויפּעפענען די „אזנים לשמוע“, און עד"ז – אויסנוצן אַלע רמ"ח אברים און שס"ה גידים הגשמיים – נוסף אויף לימוד התורה וקיום המצוות בכלל (רמ"ח מ"ע כנגד רמ"ח אברים⁷ ושס"ה מל"ת כנגד שס"ה גידים⁸) – אויף לימוד פנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות וקיום הוראות רבותינו נשיאינו, כולל – לערנען וועגן עניני גאולה, אין אַן אופן אַז דאָס זאָל אויפּעפענען דעם לב ועינים ואזנים – מ'זאָל פאַרשטיין, זען און הערן בפשטות ממש אין גשמיות העולם – די גאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, און לערנען תורתו של משיח (פנימיות התורה) באופן של ראי', וואָס דאָס אַלץ איז שוין דאָ מן המוכן, מ'דאַרף נאָר אויפּעפענען די אויגן וועט מען עס זען!

. . . אויך דעם מנהג ישראל וואָס איז הולך ומתפשט בזמננו זה – צו לערנען עניני גאולה ועניני משיח, בכדי זיך און אַנדערע נאָכמער צוגרייטן צו דעם גילוי פון דער גאולה האמיתית והשלימה, כנ"ל.

(משיחות ש"פ ויצא, ט' כסלו תשנ"ב)

(3) ראה ברכות לד, ב. ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג. ועוד.

(4) ברכות ג, סע"א.

(5) פ"י הברטנורא למגילת רות. וראה גם שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח

פאת השדה מע' האלף כלל ע'. ועוד.

(6) תבוא כט, ג.

(7) מכות כג, סע"ב.

(8) זח"א קע, ב.

הענין שהזמן גרמא בדורנו זה ובזמננו זה – הגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו, כפי שדובר פעמים רבות לאחרונה, שעתה כבר סיימו את כל הענינים וצריך רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש.

... על אחת כמה וכמה בדורנו זה ובזמננו זה – שע"פ סימני חז"ל (במסכת סנהדרין, במדרשים ובכ"מ) נמצאים כבר בשלב הגאולה ממש, וכמדובר כמה פעמים לאחרונה, שלאחר הריבוי המופלג של מעשינו ועבודתינו במשך כל הדורות, ובפרט לאחר עבודתם של רבותינו נשיאינו. . . עד לעבודתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – כבר סיימו את כל הברורים,

כולל גם הברור של "עשו הוא אדום"¹. . . הרי עשו כבר נתברר לגמרי, כפי שרואים זאת גם בהנהגה בזמן הזה (בגלות אדום) של אוה"ע המתייחסים ל"עשו הוא אדום", בדרך מלכות של חסד (והנהגה זו מתפשטת גם בעוד מדינות, כפי שראו ורואים בפרט לאחרונה) –

הרי מובן, שעתה נמצאים כבר במצב בו הגוף הגשמי ואפילו גשמיות העולם כבר נתבררו ונזדככו לגמרי, והרי הם "כלי" מוכן לכל האורות והענינים הרוחניים, כולל ובעיקר – אורו² של משיח צדקנו, אור הגאולה האמיתית והשלימה.

... והדבר היחיד שחסר הוא – שיהודי יפקח את עיניו כדבעי, ויראה איך הכל כבר מוכן לגאולה! יש כבר את ה"שולחן ערוך", יש כבר את הלוייתן ושור הבר ויין המשומר³, ויהודים כבר יושבים סביב השולחן – "שולחן אביהם"⁴ (מלך מלכי המלכים הקב"ה), יחד עם משיח צדקנו (כפי שכתוב בספרים⁵ שבכל דור ודור ישנו "א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח"), ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח

אדמו"ר; ולאחרי ארבעים שנה מאז הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר יש
כבר גם "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶;

כעת צריך רק להיות, שיפתחו את ה"לב לדעת", ויפקחו את
ה"עינים לראות", ויפתחו את ה"אזנים לשמוע", ועד"ז – לנצל את כל
רמ"ח האברים ושס"ה הגידים הגשמיים – נוסף על לימוד התורה וקיום
המצוות בכלל (רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח אברים⁷ ושס"ה מצוות
לא תעשה כנגד שס"ה גידים⁸) – ללימוד פנימיות התורה כפי שנתגלתה
בתורת החסידות וקיום הוראות רבותינו נשיאינו, כולל – ללמוד בענייני
הגאולה, באופן שזה יפתח את הלב והעינים והאזנים – ושיבינו, יראו
וירגישו בפשטות ממש בגשמיות העולם – את הגאולה האמיתית
והשלימה בפועל ממש, וללמוד תורתו של משיח (פנימיות התורה)
באופן של ראי', שכל זה כבר ישנו מן המוכן, צריך רק לפקוח את
העינים ואז יראו זאת!

. . . גם מנהג ישראל אשר הולך ומתפשט בזמננו זה ללמוד ענייני
גאולה וענייני משיח, כדי להתכונן ולהכין אחרים עוד יותר להגילוי של
הגאולה האמיתית והשלימה, כנ"ל.

לעילוי נשמת

הו"ח וכו' ר' יואל ב"ר משולם פייוול הכהן ע"ה פראנצאז

נפטר ביום י"א כסלו ה'תש"ע

- זכה שכו"כ מיו"ח שיחיו, הם שלוחי כ"ק אדמו"ר

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.
יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.
המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).
שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".
מעין חי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.
האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770, על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.
הקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת, בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.
ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).
דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.
לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת "אהלי תורה", ניו-יורק.
דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

הרה"ת ר' לוי יצחק שיחי' צייטלין
לרגל יום ההולדת שלו לאויוש"ט,
ביום י"ב כסלו ה' תהא שנת פלאות בכל
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י זוגתו
מרת חי' שרה שתחי' צייטלין

הי' שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>